

PICTURA / BLAD

02 / 2017

INHOUD /

U heeft PICTURA/BLAD 02 in handen en het is dubbeldik! Dank aan eenieder die gehoor heeft gegeven aan de oproep tot insturen! **Ga vooral zo door!** En mocht u redactionele aspiraties hebben, bieden wij diverse vacatures.

In dit nummer o.a. een artikel over het Dordtse kunstbeleid door Anne Okkerse, de werelden van Erik Sep en Tim de Gier, een werk van Geerten Ten Bosch en een nieuwe rubriek: Pinstagram, instagramfoto's van onze leden. Zo blijft u een beetje op de hoogte van wat die zoal uitspoken. Een fijne zomer en graag tot ziens!

- P 02 ARCHIEF / **BEELD**
- P 03 inhoud
- P 04 TWEEGESPREK / **Erik Sep & Tim de Gier**
- P 08 ATELIER / **Christina de Vos**
- P 10 INTERVIEW / **Pieter Berman & Marleen Oud**
- P 13 Nieuwe Picturianen
- P 16 VRIJ WERK / **Geerten Ten Bosch**
- P 18 Zomaar wat gedachten over Cultuur / **Anne Okkerse**
- P 21 DFC kunstenaar / **Albert Zwaan**
- P 22 **Antwerpen in de Stad**
- P 24 Leden Onder Elkaar / **Trudy Kunkeler x Jan Barel**
- P 26 Salon der Leden
- P 28 PINSTAGRAM
- P 30 AGENDA
- P 31 colofon

kaart: **Yvonne v.d. Herik**
'X' series / N7 & N2, 2017
brush & indian ink on paper

foto voorpagina: Chop Chop / Tim de Gier

< Van Nugteren / Vier ontwerpen voor tentoonstellingsaffiche 1902 / rood krijt, 360 x 240 mm / Dordrechts Museum, bruikleen Teekengenootschap Pictura

Na vier jaar ontmoetingen binnen de HKU te Utrecht is er een weerzien tussen kunstenaar Erik Sep en oud-student Tim de Gier (afgestudeerd in 2017). Om elkaar, nu via elkaars werk, opnieuw te ontmoeten, is de achterliggende gedachte voor de expositie **Pars Pro Toto**. Een aantal weken geleden vond er een gesprek plaats in aanloop naar de tentoonstelling toe. Lees hier de verslaglegging ervan.

Erik Naast mijn kunstenaarschap ben ik docent aan de HKU, voor de opleiding 'Docent Beeldende Kunst en Vormgeving'. Daar begeleidt ik studenten vanaf het tweede jaar. Vanaf dan wordt er een individueel traject doorlopen waarbij de studenten hun begeleiders kiezen. Het was in dat jaar dat ik stuitte op Tim de Gier, iemand die ik meteen al heel interessant vond.

Vlak na Art Rotterdam in februari werd ik gevraagd voor deze expositie in Pictura. Er werd mij erbij verteld dat ik ook iemand mocht cureren. In maart ging ik bij Tim langs om hem te begeleiden bij zijn afstuderen. Toen zag ik een werk van hem dat in mijn hoofd ging zitten. In het virtuele universum waar hij mee bezig is, zag ik ineens opvattingen terug die ik ook in mijn eigen werk zie. Alleen verhoudt het zich op een heel andere manier tot onze wereld. Hoe hij mensen wilt laten nadenken over elementaire dingen zoals tijd en ruimte, is ook een gedeeld thema. Iets wat ik overigens al herkende in zijn tweede jaar, toen hij een werk had gemaakt getiteld 'Clockwise': hij was zelf de tijd geworden door digitale cijfers op een papier elke minuut handmatig om te klappen. De menselijke klok...

De hele verbinding met de geschiedenis die ik van hem ken en alles wat hij gedaan heeft in die jaren, kwam terug in dat werk van die virtuele wereld. Na die ontmoeting in maart belde ik hem 's avonds op. Het werk hield mij bezig. Ik had nog vragen en wat tips. Een week later vroeg ik hem voor deze expositie. Sindsdien zijn we gaan sparren.

Tim Erik noemt al het elementaire van zaken als tijd en ruimte. Die kunnen in mijn werk op verschillende manieren benaderd worden. Dat kan bijvoorbeeld door hoe men zich er als persoon tot verhoudt, maar bij de tijd kan het ook zijn dat ik mij bezig houd met een andere factor, bijvoorbeeld de secondewijzer van een klok. Zo heb ik een werk gemaakt waarin de beweging van de secondewijzer constant werd opgeheven door een tegenbeweging van het uurwerk als geheel. Zoiets kan dan een focus zijn binnen het geheel van het concept 'tijd'.

Het ene werk kan leiden tot het ander. Virtuele werelden bieden daar mogelijkheden voor die er in de fysieke niet zijn. Het begrip 'ruimte' is in de virtuele wereld heel prettig om te onderzoeken. Als ik een fysieke expositie ter grootte van een weiland in Pictura

zou willen scheppen wordt dat vrij lastig, maar in die digitale wereld kan ik dat bij wijze van spreken met een paar muisklikken creëren. Zo kom ik veel sneller tot vervolgstappen en tot nieuwe inzichten.

Erik Het is wel mooi dat je dit zegt, want bij 'ruimte' moet nog een begrip, namelijk 'schaal'. Dat is een andere verbinding binnen ons werk. Ik werk op schaal en herken wat Tim net zegt. Zo ben ik klein gaan werken, omdat ik dat weiland wèl wil. In stedelijke context met 1:1 huizen, zou ik gebonden zijn aan regels en zou ik mij architect moeten noemen bijvoorbeeld. Dus heb ik jaren geleden besloten om op schaal te gaan werken. Daardoor vergroot je de werkelijkheid uit. Net zoals Tim dat doet.

Tim Wat ik bij jou erg mooi vind, is dat je niet op schaal werkt, maar op schalen. Dat het de toeschouwer uitnodigt om meer in het werk te willen ontdekken. Je kan het op de schaal van Neurotopia als geheel bekijken, maar ook op onderdeel. Zo is één van mijn favoriete onderdelen van Eriks werk een heel klein detail waarbij hij een randje met broodzakklammer heeft bekleed. Dat vind ik zo mooi. Daar zit een bepaalde liefde voor eenvoud in.

Erik Die eenvoud vind je ook terug in jouw werk en dan meer in een handeling. Zo is er een beeld van jou van een hakbijl die in plakjes is gehakt. Hoe verhoudt die zich dan tot tijd, ruimte en schaal? Of is dat een onderdeel van een groter geheel?

Tim Daar zit iets in verwerkt wat ik thematisch net zo belangrijk vind in mijn werk. Ik beschreef dat destijds als 'zelfinteractie'. We proberen van alles en nog wat te ontdekken -bewust of onbewust- over objecten, zaken, concepten, door ze met een heleboel andere dingen in verband te brengen. Vaak wordt vergeten iets met zichzelf in verband te brengen, terwijl juist dat nieuwe inzichten op kan leveren. Door bijvoorbeeld de hakbijl met zichzelf in contact te brengen, is een werk ontstaan waarin zowel het object 'bijl' als de handeling die je er mee uitvoert, een plek hebben gekregen. Het beeld van de bijl kan hierdoor zowel completer als minder compleet zijn geworden. Dat zijn de verschillende kanten van een concept die samenkomen, zoals ik dat ook onderzoek bij tijd en ruimte.

Erik Daarmee werkt de bijl dubbel. Het beeld staat op zichzelf. Mensen kunnen alleen over dat beeld nadenken, maar het is net zo goed een onderdeel van jouw universum. De objecten die je

maakt komen ook voor in jouw wereld. Is dat dan hetzelfde?
Dat je jouw werken weer in contact wilt brengen met zichzelf?

Tim Ja, klopt, ik zou alleen niet het één willen omschrijven als het onderdeel van de ander. Ik denk dat het onderdelen van elkaar zijn. De beelden kunnen prima los gezien worden, maar het virtuele kan context verschaffen in het kijken naar het fysieke werk en het fysieke ondersteunt evenzeer hoe het virtuele beleefd wordt. Zo probeer ik de verschillende delen elkaar aan te laten vullen.

Erik Ik zie daar nog een verbinding, in hoe de dingen een onderdeel van elkaar zijn. Zo heb ik in mijn wereld dat een gebouw eruit kan, omdat ik het bijvoorbeeld elders wil tonen. Dat het onderdelen van elkaar zijn, doet dit niet af aan het werk.

Het blijft hetzelfde werk. Het wordt lastiger als al die onderdelen eruit zijn. Wat ik bij Tim interessant vind, is dat hij met een werk een wereld oproept die je niet ziet. Zo heeft hij als eindexamenwerk, ik noem het een soort 'escape room'; een digitale ruimte gemaakt waar allerlei hints en aanwijzingen in verscholen zitten. Ze moeten de geest van de gebruiker triggeren om uit die ruimte te kunnen ontsnappen. De oplossing zit echter tussen de regels. Helemaal niet in die aanwijzingen. De hints misleiden ons een beetje. En overal weet je: er is een ruimte buiten, een universum buiten. Het is een interactief werk waar je in kan dwalen. Zo is er een joystick op een sokkel verwerkt waarmee je kunt sturen. Er zijn virtuele muren opgetrokken in dat werk waar je aan de ene kant wilt zijn en aan de andere kant ook juist graag wilt weten wat er buiten die wereld is. Dat maakt het heel interessant.

Tim Het is een spel met uitlichten en verhullen. Er wordt iets gepresenteerd en tegelijkertijd wordt dat voor een deel teniet gedaan. Op een bepaalde manier zit die spanning ook in Eriks werk. Voor mij licht zijn werk goed uit hoe wij als mensen ruimte en tijd vormgeven. Er is veel te zien, maar het is ook voor een gedeelte verhuuld. Op het moment dat je focus op een deel van de stad ligt, wordt je aandacht gegrepen door een ander stuk omdat daar bijvoorbeeld lichten aan- en uitgaan.

Erik Dat is iets wat ik probeer: het publiek bewust te maken van tijd en ruimte door middel van een zelfgemaakte 'tijdschakelwals', een machine die de hele stad aanstuurt. Als je de machine goed bekijkt, kun je aan de hand daarvan zien waar en wanneer er in welk gebouw licht aan zal gaan. Zo kun je de tijd volgen in een tandwielstelsel. Iets wat ik in Tims werk overal zie terugkomen. Zowel digitaal als analoog.

Tim Ik verwacht dat het werk tijdens de tentoonstelling voor een deel in elkaar zal grijpen. Net als in de gesprekken met Erik.

We zitten over het algemeen op één lijn, maar er is een spanning door dat we in nuances verschillen. Het is een gesprek wat gevoerd kan blijven worden, iets wat gaande blijft en zorgt voor een wisselwerking. Ik denk dat het voor de expo net zo zal zijn en hopelijke eenzelfde soort spanning oplevert.

Erik Voor mij zit er een belangrijk verschil in de tijd die ik al bezig ben met mijn werk, ten opzichte van Tim die net van de academie komt. Ik vind het heel belangrijk om hem dat podium te geven.

Om ons dat podium te geven. Voor mij is het een nieuwe stap om op een andere wijze mijn werk in te kunnen zetten. Ik ben al die tijd gericht geweest op de stad die zich moet blijven ontwikkelen. Dat gaat toch wel door. Nu heb ik een moment gecreëerd waarin ik een uitstapje kan maken. Daarbinnen sta ik open voor alle nieuwe opvattingen. Die ontvankelijkheid is belangrijk om ons werk te kunnen mixen en werkelijk met elkaar in verband te kunnen brengen. Om het publiek, en het publiek dat al bekend is met mijn werk, te kunnen laten zien dat het ook een grote speeltuin is. Het is goed om de betekenis van mijn werk even open te kunnen breken. Mijn hoofdstatement voor mijn stad is dat ik door mijn werk mensen opnieuw naar de wereld waar ze in leven wil laten kijken. Om hem anders te ervaren. Dat mijn werk dat kan oproepen is, denk ik, wel mijn hoogste doel.

Tim Het op een andere manier naar de wereld laten kijken is, denk ik, een belangrijke eigenschap van de kunst in het algemeen.

Naast het belang voor anderen, is het voor mijn eigen kijken even goed belangrijk. Nieuwsgierig blijven en eigen nieuwsgierigheid blijven voeden is voor mij erg waardevol. Dat is iets essentieels dat het maken met zich meebrengt.

Erik Kunst is voor mij iets wat naar buiten gericht is en in het maakproces juist naar binnen. Het maakproces bestaat voor mij alleen maar als ik weet dat het een uitweg vindt naar buiten toe.

Doordat ik iets aan het bevragen ben of aan het oproepen ben of ergens naar verwijs. Bij Tim zie ik dat hij een verhaal aan het bouwen is binnen die thematiek van tijd en ruimte. Hij sprak eerder in dit gesprek over 'delen die hij wilt completeren' en zo komen we tot de titel van onze tentoonstelling, 'Pars Pro Toto', deel van een geheel. Dat is wat we allebei doen. We laten nu beiden delen zien van een groter geheel. Die delen vormen weer een nieuw geheel. De titel verwijst daar naar.

'Pars Pro Toto' is mede mogelijk gemaakt door het Mondriaanfonds

ATELIER/ CHRISTINA DE VOS

PICTURA/
BLAD 02

Mijn huisatelier is mijn favoriete plek. Een grote werktafel in de voorkamer met houtskool, acrylverf, kwasten, katoenstukken, boeken dichtbij. In de woonkamer maak ik grotere doeken. Ook terloops tijdens het tv-kijken, dat helpt. Doeken lijmen doe ik buiten.

Door inspannende bijbanen waren er weinig atelieruren de voorbije jaren. Ik zoek een galerie, werk langzamer zonder deadlines, twijfel & vernietig meer.

Met wie zou je in 2017 graag willen werken?

Ik wil graag mijn Saint Dogs tentoonstellen met Karin Leenings Bervrouwen. En bij concerten van Baby Dee collages maken met een overheadprojector, puttend uit mijn voorraad knipsels. Telkens anders.

Welke muziek draai je tijdens het werken, of werk je liever in stilte?

Ik werk met Bach erbij, Mozart, Abba, country of luisterliteratuur.

Waar kunnen mensen jou en je werk zien of ontmoeten in 2017?

Van 1 t/m 24 september in Schiedam 'A Hint of Colour', groepstentoonstelling
www.emmymiltenburg.nl

adres van het atelier /openingstijden:

atelier: Middenweg 3, Geersdijk

Te bezoeken tijdens Kunstspoor, de laatste 2 weekenden van augustus.

meer over Christina de Vos: www.christinadevos.nl

INTERVIEW

Abraham Vingerling in gesprek met Marleen Oud en Pieter Berman over 77ollekebollekes

AV MARLEEN, MAG IK MARLEEN ZEGGEN?, WAT DOET DIE LINKERHAND MET PRIEMENDE WIJSVINGER OP HET OMSLAG VAN JULLIE BOEK?

MO Zal wel komen, doordat ik links ben. Die wijsvinger verwijst naar de dactylus: het metrum van het ollekebolleke. Komt van het Grieks daktulos (vinger); een vinger heeft drie kootjes, één lange en twee korte. De dactylus heeft één lange (of beklemtoonende) lettergreep en twee korte.

AV IS HET NIET EEN WAT KINDERACHTIGE VERSVORM, PIETER?

PB Ik zou het eerder een speelse, gekunstelde en hilarische versvorm willen noemen. Bovendien, poëzie is kinderspel, zoals Lucebert schreef.

AV MARLEEN, JIJ HEBT 77 TEKENINGEN GEMAAKT; HET LIJKEN WEL ZELFSTANDIGE KUNSTWERKJES. HOE ZIT DAT?

MO Ik heb me natuurlijk wel laten inspireren door de inhoud van de verzen, maar wilde geen plaatje bij een praatje. Is best aardig gelukt, als zeg ik het zelf.

AV KUN JE ER EENTJE VOORLEZEN, PIETER?

PB Vooruit. Ik heb een 78ste bolleke gemaakt dat inhoud en vorm van het boek karakteriseert:

vorm stelt een grens aan wat hij nog bevatten kan
wat er niet in past dat is er ook niet

inhoud die grenst aan het encyclopedische
feest voor de geest dat is al wat je ziet

MO MAG IK OOK WAT VRAGEN, ABRAHAM? HOE KOMT HET DAT JOUW NAAM EEN DUBBELE DACTYLUS IS?

AV Die heb ik voor de gelegenheid geleend van Leonard Roggeveen. Je weet wel, die van 'De ongelooflijke avonturen van Bram Vingerling'. Mijn echte naam is Hippoliet van der Duim, een dubbele anapest. Waar en wanneer wordt jullie boek gelanceerd?

MO Picturianenpand
daar is het feestgedruis

PB achtste oktoberdag
drie uur na noen

NIEUWE PICTURIANEN

Voorjaar 2017 ben ik, **Geertrui van de Craats**, beeldend kunstenaar & filmmaker te Maassluis, lid geworden van Pictura. Ik ken Pictura uit de tijd dat ik lid was van de commissie Kunst in de Openbare Ruimte van het CBK in Dordrecht (2000-2009) en had altijd nog een eventueel lidmaatschap in gedachte.

In 1985 ben ik afgestudeerd aan de Hoge School voor Kunsten in Arnhem. Daarna heeft mijn kunstenaarschap zich ontwikkeld van acties en (theatrale) performances naar installaties en projecten waarin ik verschillende disciplines combineer. Recent hebben deze het maritieme verleden van mijn woonplaats Maassluis als onderwerp. Daarnaast zijn er de laatste jaren een aantal werken ontstaan waarin ik de vaak schurende relatie tussen mens en dier onderzoek. Daarbij is de nadruk steeds meer komen te liggen op de diverse gedaanten van 'Het Paard'. Door het verbeelden van 'Het Paard' geef ik mijn visie op 'De Mens'.

Nast mijn beeldende activiteiten ben ik (museum)docent en instellingen en gemeenten geef ik advies op het gebied van beeldende kunst en kunst in de openbare ruimte.

www.geertruivandecraats.nl

< Erik Sep / detail Neurotopia

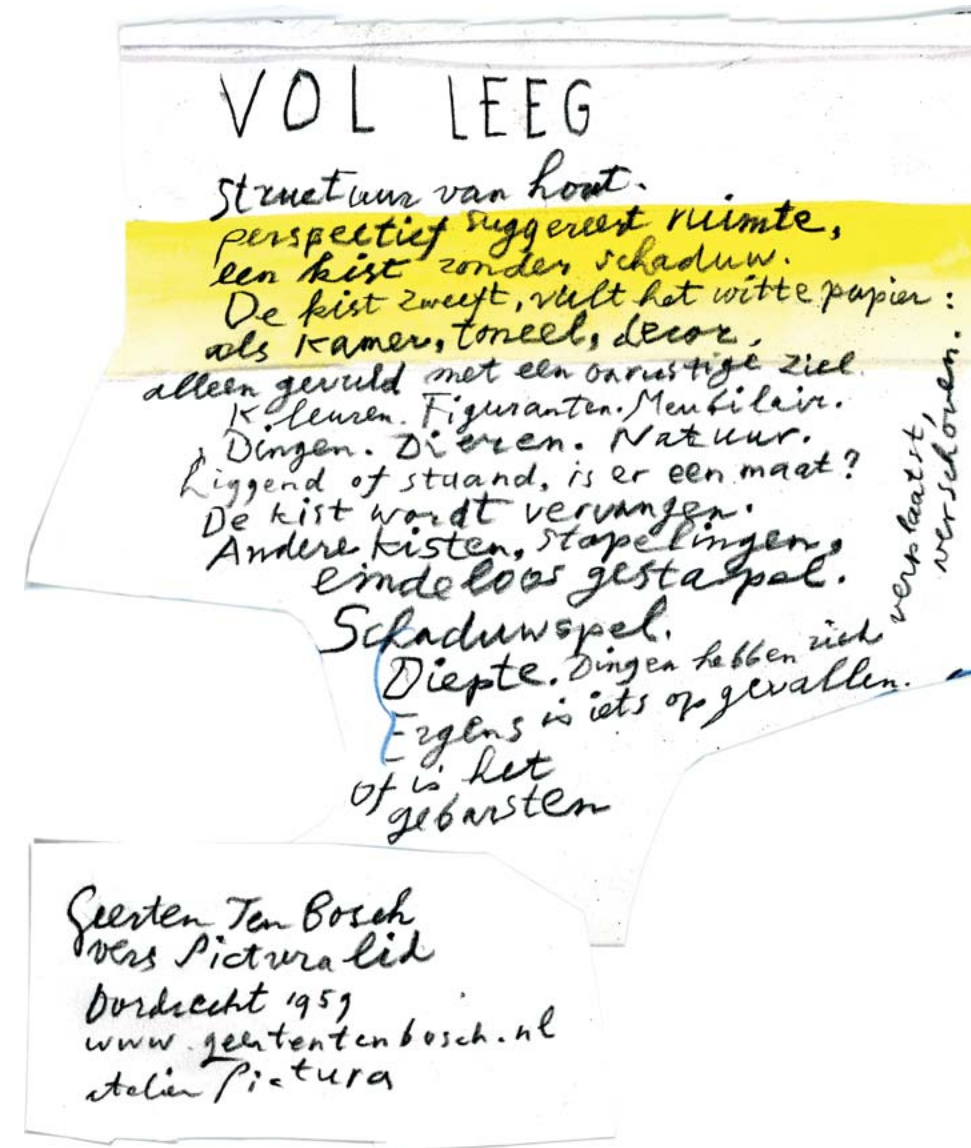
MEER NIEUWE PICTURIANEN:

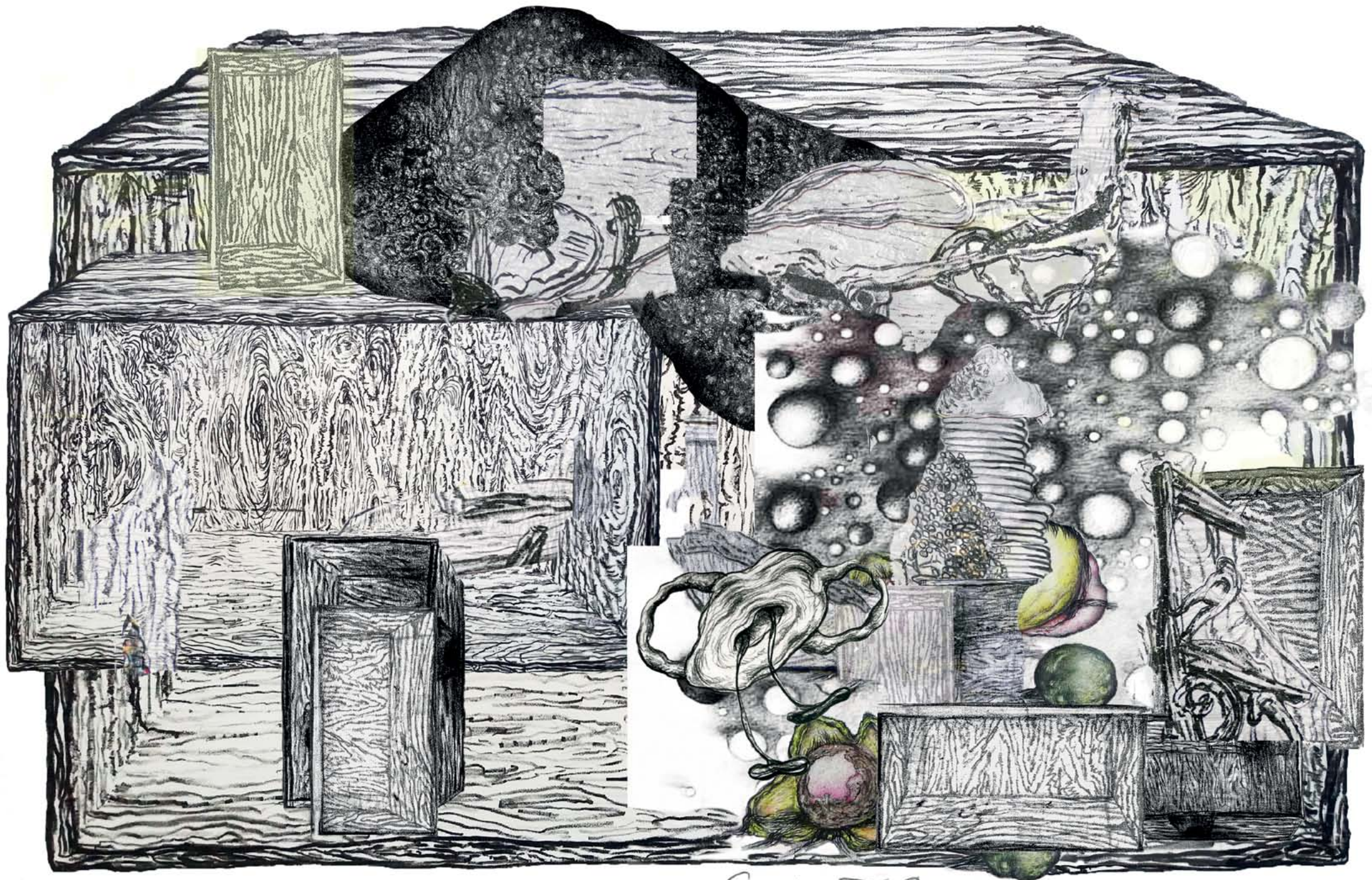
Ralf Kokke 1989, Rotterdam / Koninklijke Academie voor Schone Kunsten Antwerpen, richting schilderkunst / woont en werkt in Dordrecht / atelier in DOOR, Voorstraat 142

De schilderijen van Kokke bevatten veel humor en hebben een licht cynische ondertoon, waarin de huidige samenleving wordt becommentarieerd. Schilderijen en titels drukken een bepaalde luchtigheid uit en kunnen zelfs op de lachspieren werken. Van ver lijken de werken vrolijk, opvallend en kleurrijk, echter van dichtbij is er meer verdieping en een serieuze onderlaag te zien. De luchtigheid en humor zijn ook een knipoog naar de kunstwereld, die naar Kokkes mening soms te elitair is. Volgens hem is de kunstwereld te serieus en creëert daardoor een drempel met de samenleving. Daarnaast heeft hij een gezonde dosis zelfspot en vindt hij het belangrijk zijn onzekerheden op schaamteloze wijze te tonen. www.ralfkokke.com

together we make purple / 2017

Geerten Ten Bosch 2017 de kist

ZOMAAAR WAT GEDACHTEN OVER CULTUUR

Dagdromen gebeurt normaliter binnen de veilige muren van je eigen hoofd. Echter, soms word je uitgedaagd om mijmeringen over een onderwerp vast te leggen op papier. Bij mij gebeurde dit recent, op 18 mei, toen ik werd gevraagd als gastspreker bij een discussiebijeenkomst. Op uitnodiging van Pictura en DOOR organiseerde DOCK een avond waarbij men deel kon nemen aan een discussie over (de toekomst van) het lokale kunst- en cultuurbeleid in Dordrecht. Aanleiding waren de naderende kadernotabesprekingen van de gemeente en de constatering dat het laatste Cultuurbeleid dateerde uit 2005.

De afgelopen jaren stonden in het teken van de economische crisis, waardoor er flink bezuinigd diende te worden. In Dordrecht heeft mede hierdoor een kaalslag plaatsgevonden op cultureel gebied. Aangezien de nieuwe cultuurnota's eind juni verworpen zijn door de gemeenteraad, lijkt hier in de nabije toekomst geen verandering in te komen. Veel instellingen worden nu draaiende gehouden door enthousiaste vrijwilligers, zodat cultuur gratis lijkt te zijn. Voor de diverse initiatiefnemers is dit echter niet vol te houden. Ook voor cultuur is geld van belang.

Natuurlijk kan ik de besluitvorming van politici en andere investeerders begrijpen. Uiteindelijk blijft een investering in cultuur een zakelijke overeenkomst tussen twee partijen. Investeringszaken zullen alleen plaatsvinden als de ondersteuner meent er zelf ook beter van te worden. De adel en notabelen van weleer werden mecenasen van kunstenaars ter meerdere glorie van henzelf. Maar tijden zijn veranderd en overheid en bedrijven hebben andere wensen, dus wat is nu de waarde van kunst voor hen? En wat verstaat men eigenlijk onder cultuur? Om deze vragen te kunnen beantwoorden moeten enkele begrippen nader gedefinieerd worden. Een dialoog starten is immers pas mogelijk als iedereen dezelfde taal spreekt.

Het woord cultuur is een heel breed begrip en kent verschillende definities. De definitie die ik nu aanhoud luidt: **cultuur is alles wat de mens maakt en denkt**. Van een kunst- of filosofisch werk tot aan het voetballen op straat. Voor deze discussie vernauw ik de definitie naar alle uitingen waarmee mensen op zichzelf reflecteren, culturele zelfreflectie dus. Ieder mens produceert cultuur, maar wordt hierdoor ook beïnvloed, het verbindt mensen. Deze gevonden, gemeenschappelijke waarden monden uit in een gemeenschappelijke cultuur. Daarmee is cultuur dus een spiegel van de maatschappij en van onze identiteit; als individu, als groep maar ook als stad.

Cultuurbevordering is indirect dus ook stadsbevordering. Mensen worden maatschappelijk betrokken, aangemoedigd om na te denken over hun omgeving en toekomst en dienovereenkomstig te handelen. Het zorgt voor verbinding en daarmee voor een sterkere sociale cultuur en solidariteit. Hiermee maakt het een stad aantrekkelijk voor inwoners en buitenstaanders. De waarde van cultuur ligt dus niet persé in harde economische waarde maar meer in directe en indirecte maatschappelijke waarde.

Maar wat voor soort beleid zou er dan gevoerd moeten worden? Binnen het huidige geïnstitutionaliseerde cultuurbeleid van Dordrecht, waar de lokale politiek voornamelijk investeert in gevestigde instituten, blijkt het soms moeilijk om kleine initiatieven een kans te geven. Toch zijn juist deze bottom-up initiatieven van belang. Want de voedingsbodem van cultuur is even belangrijk als de algemeen erkende topstukken. Natuurlijk zijn Het Dordrechts Museum, Kunstmin, het Energiehuis en de Popcentrale belangrijk voor de stad en het toerisme. Maar ook de kleinere initiatieven, van een performance tot aan een shantykoor, vinden herkenning bij de

Dordtenaren. Het inspireert en zet aan om zelf ook actief te worden en misschien wel een topstuk te maken. Het belang van cultuur voor een stad staat dus los van hoge en lage cultuur. Of zoals Ton en Ada Delemarre schreven in hun manifest: **Cultuur is niet de slagroom, maar de gist.**

Het zou fantastisch zijn als er in het nieuwe cultuurbeleid meer ruimte is voor kleinere projecten. Een kans geven is genoeg. Dit kan in de vorm van een kleine subsidie of door het toewijzen van een centrale locatie waar vraag en aanbod elkaar kunnen vinden. Want investeren in cultuur is zeker geen weggegooid geld. Jammer genoeg is de prijs van kunst niet hetzelfde als de waarde van kunst. Maar uiteindelijk is het niet het geld dat cultuur voortbrengt, het is de cultuur die geld genereert.

Anne Okkerse

ALBERT ZWAAN NIEUWE 'DFC KUNSTENAAR'

Het DFC-archief bestaat in oktober 120 jaar. Speciaal voor dit jubileum zal Albert Zwaan een tekening maken. Sinds begin 1900 heeft DFC aan kunstenaars gevraagd tekeningen te maken voor het DFC clubnieuws en/of DFC boeken. Vaak was dat een Picturalid.

van linksboven met de klok mee: Willy Sluiter, Bouke Ylstra, Otto Dicke en Otto van Tussenbroek

ANTWERPEN

Van 23 september tot en met 29 oktober 2017 zullen vier jonge kunstenaars uit Antwerpen hun werk tonen in Pictura. Het belooft een levendige tentoonstelling te worden met visueel uitdagend werk van Denie Put, Hannelore Vandepoel, Mathias Mu en Ralf Kokke.

De kunstenaars zijn geselecteerd door gastcuratoren Anne Okkerse en Ralf Kokke. De twee vrienden kennen elkaar van hun studietijd in Antwerpen en wonen beiden in Dordrecht. Door samenwerkingen aan te gaan met Dordtse kunstinstellingen willen zij beginnende, getalenteerde kunstenaars ondersteunen en naar Dordrecht trekken en daarmee het kunstaanbod- en hopelijk publiek verjongen.

Voor deze tentoonstelling zijn ze op zoek gegaan naar talent in Antwerpen. Door de kunstenaars van Antwerpen en die van Dordrecht met elkaar in aanraking te brengen, hopen zij een wisselwerking te bewerkstelligen tussen de beide kunstscenes waardoor het regionaal denken verder wordt doorbroken.

De exposanten kennen elkaar uit Antwerpen en zijn afgestudeerd aan de Koninklijke Academie van Schone Kunsten Antwerpen of aan het St. Lucas Antwerpen. Deze opleidingen kenmerken zich door een klassieke academische scholing waarbij grote waarde wordt gehecht aan tradities en het gebruik van de Westerse Kunstgeschiedenis als referentiepunt om je werk aan te toetsen of wellicht om je tegen af te zetten. De kunstenaars delen deze achtergrond en gebruiken die als vertrekpunt of als basis, om hedendaagse actualiteiten te bevragen. De uitwerkingen zijn echter heel verschillend. Allemaal reageren zij met hun werk op hun eigen tijd en omgeving; een grotendeels gedigitaliseerde wereld waar vooral de sociale media een steeds prominentere rol spelen. De sociale media gelden als sociaal vehikel, maar ook als etalage van de kunstwerken, waardoor vraag en aanbod elkaar makkelijk weten te vinden. Mede hierdoor konden Anne en Ralf de werkzaamheden van de exposanten sinds hun afstuderen op een afstand blijven volgen waardoor zij een groot vertrouwen hebben gekregen in hun kwaliteiten.

De schilderijen van Denie Put (1991) vallen op door helder kleurgebruik, expressieve toetsen en een grote verscheidenheid aan gebruikte technieken en materialen. Zowel het proces als het resultaat van zijn onderzoek naar nieuwe expressiemogelijkheden, ziet hij als volwaardig deel van zijn werk. Hierdoor blijven zijn werken telkens verrassen. Hij wordt vertegenwoordigd door de Antwerpse galerie Base-Alpha en heeft in 2017 deelgenomen aan Art Rotterdam.

IN DE STAD

Het werk van Hannelore Vandepoel (1992) kenmerkt zich door een zekere lichtheid in materiaal en kleur die zij gebruikt in 3D voorstellingen, collages en schilderijen. Hierin kunnen de dingen spelenderwijs van vorm veranderen. Settings duiken op in verschillende media waardoor er een complexe vorm en inhoud kan ontstaan. Vandepoel exposeerde in 2017 in Arti et Amicitiae (A'dam) en is in 2016 geselecteerd voor de Startpoint Prize for European Art Graduates.

Mathias Mu heeft in 2017 geëxposeerd bij SOIL Collective (Brussel). 'Central in his practice Mathias Mu (1991) is dealing with the gesture of exposure and the creation of a body - an object, a sculpture, a persona. Combining functional aesthetics from different contexts like the fitness room, recording studio, digital culture and internet, Mu generates an environment where only the visual surface remains; his tools are absolutely passive but seek to be activated, the instructed gestures are without purpose but to shape the mythical persona of the artist'.

Bron: SOIL Collective, 2017

De schilderijen van Ralf Kokke (1989) laten een verlangen zien naar gebeurtenissen die terug te voeren zijn op een zorgeloze tijd. Deze nostalgische afbeeldingen zijn verbonden met Nederlandse tradities en laten op een humorvolle manier zien hoe deze zich verhouden met de hedendaagse actualiteiten. Zijn werken zijn klein van formaat, intiem en trekken, door het heldere en meestal rode kleurgebruik, de aandacht. Kokke wordt vertegenwoordigd door galerie Hommes in Rotterdam.

De expositie belooft een experimenteel karakter te hebben, met boeiende en verrassende werken. Iedereen is van harte uitgenodigd om hiervan kennis te nemen bij de **opening op 23 september, 17:00 uur.**

LEDEN ONDER ELKAAR

Halfmedusa

TRUDY KUNKELER:

In hoeverre is de voortgang van het werk 'de Compositie van Veronica', al (min of meer) overzichtelijk in je hoofd als je eraan begint en heeft de kunstgeschiedenis een rol in de ontwikkeling van het werk?

JAN BAREL:

Het ongebruikelijke van dit project zit 'm er natuurlijk vooral in dat Veronica als model haar beelden digitaal vanuit Barcelona opstuurde. Nooit zette ze een voet in mijn atelier of zag ze een portret van zichzelf met eigen ogen.

In 2005 begon ik aan het eerste portret, van wat een reeks van zo'n twaalf à dertien schilderijen moest worden. De beelden die Veronica me zou sturen, zouden hiervoor het uitgangspunt zijn. Nooit heb ik dit proces proberen te sturen, hoewel ik graag ook het klassieke beeld van bijvoorbeeld een lezende vrouw had ontvangen. Van lieverlee ontwikkelde zich een serie, waarbij ik het ene beeld op het andere probeerde af te stemmen. Sommige werken vielen later weer af, of kregen een andere versie.

De portretreeks is binnen mijn werk een speciaal project en het werken er aan een soort reisje door de kunstgeschiedenis. Het schilderij 'Halfmedusa' sluit daar natuurlijk bij aan.

JAN BAREL:

In een gesprek heb je gezegd dat je het 'Maritiem Landschap' hebt afgesloten en dat het nu tijd is voor 'tussenbeelden' op zoek naar een nieuw thema. Kun je zeggen waar je op dit moment aan werkt en of je al iets op het spoor bent dat zich tot een reeks kan ontwikkelen?

TRUDY KUNKELER:

Het 'Maritiem Landschap' is een installatie gerealiseerd tussen 2010/2016. Ik werk altijd in series en ben daar dan zo'n jaar of zes mee bezig. Daarna ontstaat er weer een tussenbeeld, dat de aanzet is tot een nieuwe serie. Ik heb wat kleine objecten gemaakt op mijn atelier in Barcelona, die tot iets kunnen leiden.

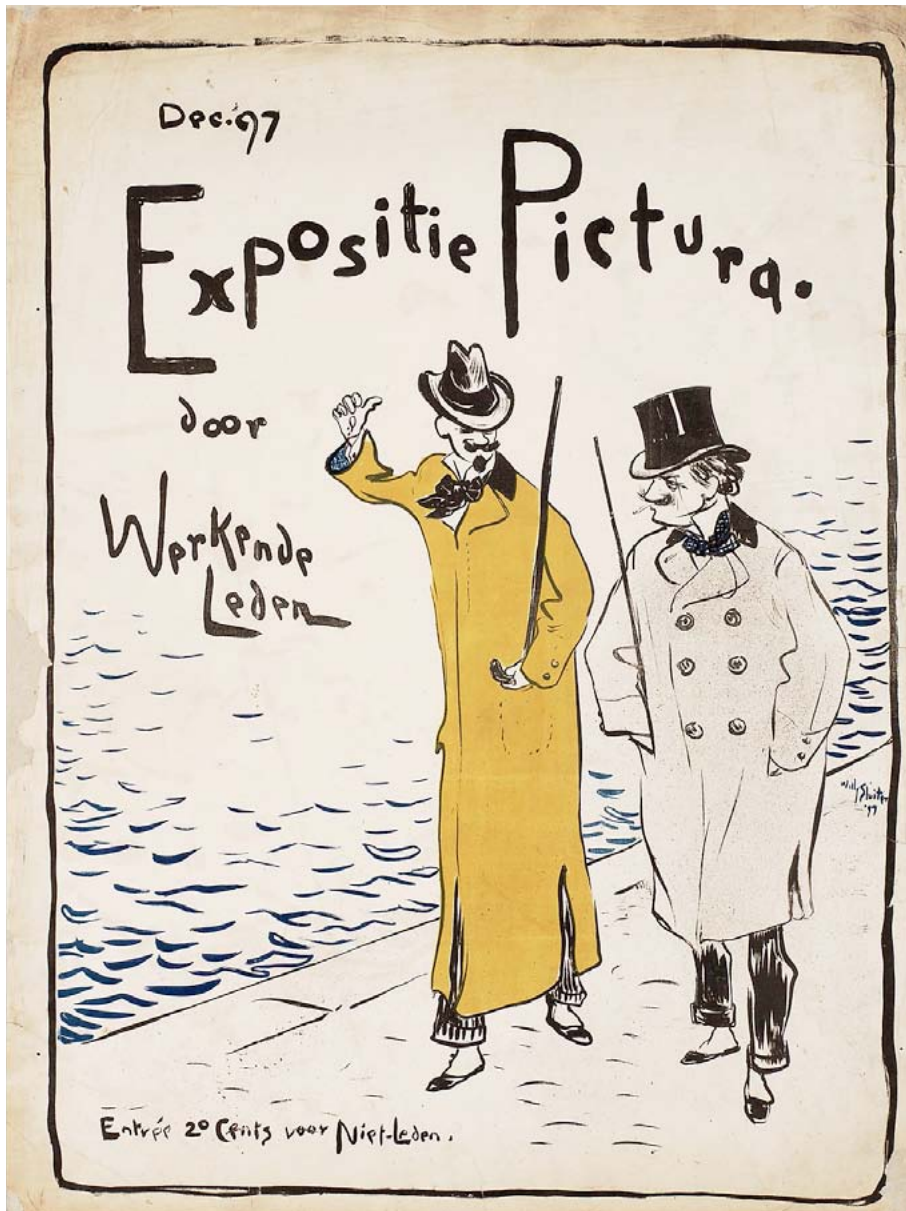
Maar het tussenbeeld is momenteel het samenstellen van een boek over mijn werk vanaf ongeveer 1990. Hierin laat ik foto's van objecten zien, van landschappen als inspiratiebron en als autonoom werk, schetsen en werkfoto's, aangevuld met tekst van mijzelf en anderen.

Voor ik nieuw werk ga opbouwen, wil ik eerst een overzicht van dat wat ik gemaakt heb. Dat brengt soms ideeën terug van jaren geleden. Het is ook een overdenking, een overpeinzing en dat leidt tot verdergaan, op wat voor een wijze ook.

Atelierfoto, Barcelona

LEDEN ONDER ELKAAR

SALON 2017

Dit jaar organiseert Pictura van 4 november t/m 17 december 2017 **De Salon der Leden**. Ter stimulering van kunst en kunstenaar is er aan deze Salon de Picturaprijs verbonden. De winnaar van de prijs ontvangt een bedrag van 1500 euro en een expositie in Pictura. Een deskundige jury bepaalt wie de Picturaprijs 2017 wint.

De Salon der Leden is dit jaar **NIET** gekoppeld aan een thema. Maar houdt er rekening mee dat alleen een recent werk (**maximaal 2 jaar oud**) kan worden ingestuurd.

Deelnemers kunnen **1 werk** inleveren op dinsdag 31 oktober tussen 10 en 17 uur. De tentoonstelling wordt van woensdag 1 tot en met vrijdag 3 november opgebouwd. De opening is op 4 november om 17 uur. Stel je prijs op naamsvermelding op het affiche en in de flyer, meld je dan uiterlijk 8 oktober aan. Na die datum kun je nog wel meedoen.

Deelnemen aan De Salon?

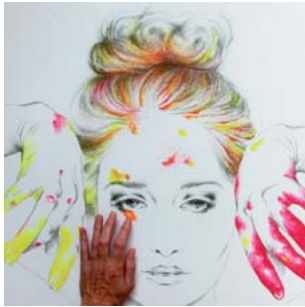
Meld je aan via een e-mail naar info@pictura.nl
of door te bellen: 078 614 9822

Heb je goede ideeën voor de opening of wil je helpen inrichten? Laat het weten: info@pictura.nl

PINSTAGRAM/

fransvanlent

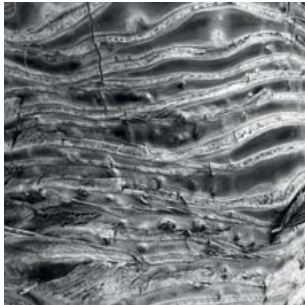
c_eline_s / color splash! going the acrylic way with this one

astrid_de_pauw / thousand monoprints nr 0459

dianavanhal / thinking of a title

yvonnevandenherik / untitled (fountainhead, photo, Re-Trace)

albertzwaan / Beach Scene, 2017

evertine_valphen / even bij mijn burens langs (Dordtyart)

kitty_vanderveer / atomos back to my roots

Ook interessant zijn:
 @dordrechtmuseum
 @dordtyart
 @como_art
 @boijmans
 @wittedewith
 @rijksmuseum
 @stedelijkmuseum

Denial

as the leading principle

Open Call:
 Send your video, soundpiece, text (10 min. max) to denial@222lodge.nl
 Deadline: September 1, 23:59

222lodge, Singel222, Dordrecht

Zo
 VEEL
 ideeën
 voor
 een
 solo
 expositie
 !

openen wanneer gereed

Evelien de Jong

AGENDA*

- 13.05 t/m 26.11** Anja de Jong / **Monuments of Climate Change** in 'PERSONAL STRUCTURES - open borders' in Palazzo Mora (European Cultural Centre) Venetië (Biennale Venetië)
- 24.06 t/m 24.09** 'kunstinvoeging' in **garderobekluis nr 230** / Jack de Deugd Museum Boijmans Van Beuningen Rotterdam. In december 2009 gestart als subtiële anARTchistische actie en inmiddels een vast onderdeel in het museum.
- 12.08 t/m 17.09** **Pars Pro Toto** / Erik Sep & Tim de Gier
- 01.09 t/m 24.09** **A Hint of Color** met o.a. Ton Kraaijeveld, Jeanne Rombouts en Christina de Vos / Emmy Miltenburg Schiedam
- 07.09 t/m 06.01** **Christendom en Antisemitisme, 2000 jaar confrontatie** met o.a. Karel Kindermans / Museum Sjoel Elburg gastconservator: historicus dr. Bart Wallet (VU Amsterdam)
- 08.09** 22:00 tot 01:00 uur **CultuurNacht Pictura**
- 08.09 t/m 09.09** **Open Monumenten Dagen**
- 23.09 t/m 29.10** **Jonge Kunstenaars uit Antwerpen** / Hannelore Vandepoel, Mathias Mu, Ralf Kokke en Denie Put
- 08.10** 15:00 uur **boekpresentatie '77 Olleke Bollekes'** / Pieter Breman en Marleen Oud
- 01.11 t/m 30.11** **gastatelier in Zundert** / Museum Vincent van Gogh huis / artist in residence: Albert Zwaan. Alle zondagen in november is het atelier open voor publiek en zal de kunstenaar aanwezig zijn.
- 04.11 t/m 17.12** **Salon der Leden 2017**

* bovenstaande tentoonstellingen vinden plaats in Pictura, tenzij anders vermeld.

**LEEMAN
VERHEIJDEN
HUNTJENS**
ADVOCATEN
ROTTERDAM

Westerstraat 42
3016 DH Rotterdam

Postbus 1522
3000 BM Rotterdam

T 010 209 2777
F 010 209 2778

info@lvh-advocaten.nl
www.lvh-advocaten.nl

Karel Kindermans / tekening voor Christendom en Antisemitisme

COLOFON/

PICTURA/BLAD is een uitgave van Teekengenootschap Pictura te Dordrecht. Aan dit nummer werkten mee: Erik Sep, Tim de Gier, Bibian Melisse, Geerten Ten Bosch, Anne Okkerse, Ralf Kokke, Pieter Breman, Marleen Oud, Evertine van Alphen en Jodi Broekman.

PICTURA/BLAD is gratis voor leden. Ook ontvangen? Wordt lid en neem contact op via info@pictura.nl.

PICTURA/BLAD wordt naast de vrijwillige inzet van redactie en leden mogelijk gemaakt door onze adverteerders. Zou u graag adverteren? Stuur een berichtje naar info@pictura.nl en de redactie neemt contact met u op.

ontwerp: niet vouwen a.u.b. / letters: Serious sans (ogentroost.eu) & Nobel

PICTURA / DORDRECHT

Voorstraat 190 /

open: wo t / m zo 13-17 uur

t 078 614 9822 /

e info@pictura.nl /

www.pictura.nl